

Türküler

Düzenleyen Administrator
Perşembe, 01 Mayıs 2008
Son Güncelleme Perşembe, 01 Mayıs 2008

SALLAMA :

Bu oyun göç sırasında yaylaya göç eden katarın, yörenin coğrafi yapısına uygun olarak bir saða bir sola dönerek sallana sallana gitmesinden kaynaklandığı söylenmektedir. Bu oyunun içindeki yüzme figürü de bize oyunun denizle olmasa bile suyla bir ilişkisi olduğunu düşündürmektedir. Çok eski dönemlerde Göksu'nun biddetle esen poyrazla can aldığını söylenmektedir. Bu da bize halkın sudan etkilendiğini gösterir. İyi yüzme bilmeyenlerin, Göksu da boğulmaları, ölümden korkan halkın etkilenerek, suyun can alıcılığından kurtulmak için iyi yüzme bilmek istemini, oynanan oyunda dile getirilmiştir.

SÝLFKE'NÝN YOĐURDU :

Türkmen yapantısında önemli yeri olan yiyecektir. Türkmenler, eski dönemlerde yoğurt yapar bunu satarlardı. Günlük yapama girerek baþ yiyecek olan yoğurt, türkü ve oyun olarak gelmiş günümüze. Yođurt, Türkmen için geçim kaynağı olması nedeniyle büyük bir saygınlığa sahiptir. Bu saygınlık da Türkmenleri, yoğurdun bereketi için oyun oynamaya yöneltmiştir.

TÜRKMEN KIZI :

Oyunda deðipiklik olarak kapık kullanılmaz. Bunun nedeni de ellerin yapantısal hareketler yapmalarındır. Oyunda Türkmen kızının inek sağmak, yayık yaymak, hamur yoğurmak gibi günlük işleri anlatılmaktadır.

YAYLA YOLLARI :

Bu oyun Toros Dağları üzerinde yapayan Türkmen Apirelerine ait bir oyundur. İçinde Türk soyunun en eski oyun gelenekleri vardır. Daha doğrusu Orta Asya'dan gelip bir eskiliğe sahiptir. Yaz aylarında denize gelen sıcağtan kaçan halkın, doğa dağları eteklerindeki yaylalara çekilipini genç kızların ve erkeklerin beraberce yaptıkları oyunları ve benlikleri, kısaca yayla yollarında göç eden boyların, obaların göç alemlerini yapan, onların coşkularını dile getiren bir oyundur. Erkek ve kızların beraber oynadıkları gibi sadece erkekler tarafından da oynanmaktadır. oyun daire biçimde oynanır ve türkülüdür.

KEKLÝK :

Keklik av alemlerinden doğdu ve başarılı geçen av dönünde toplanarak yapılan eğlencelerden oluştuğu söylenir. Hayvanın uçup, kalkıp, sekip ve uçmak için kanatlarını çırpıp anını, korkudan geri geri çalılıklar içine çekilipini ve ıssız yerlerdeki sekipini büyük bir canlılıkla yansıtır. Kapıklarla oynanır. Kapık vuruşları, keklik uçuşunu, kanat seslerini ve ötüpünü canlandırır.

TIMBILLI :

Oyun yörede yeni evlenen erkeğin karısına sitemini dile getirmekte. Gelin kocasına naz etmekte, koca ise buna sitemle cevap vermekte.

GER ALÝ :

Tabeli bölgesinin uzak dađ köyünde GERALÝ isminde bir kiþi yapıyormuş. Gerali'yi herkes sever, sayar ve tanırmış. Gerali sonradan kendini ortaya atmış, bir müddet eþkiyalık yapmış, daha sonra Gerali, köyünden bir kızla evlenmiş. Anasý, Babasý; Acaba oðlumuz yola gelir, eþkiyalıđı bırakır da dürüst bir insan olur mu? düþüncesiyle oðullarını evermişler. Gerali bir müddet Hediye isimli kızla yapar. Aradan 2-3 ay geçer. Gerali, Hediye'nin üstüne bir kız daha alır. Böylece iki kadınla evlenir. Ýkinci karısının adý Duduya'dır. Gerali bu hanımlarıyla yapar gider. Zaman ilerledikçe, yapam kopulları güçleþir ve hanımlarla geçinemez, eksiklerine yetmez. Birine 3m kumaþ alırsa, öteki bayramlık ister dururmuş. Gerali dayanamaz olmuş ve sonunda iþi oyuna, türküye dökmüş. Döne döne oynamaya başlamış.

ZEYTÝN DALLARI :

Bu oyunun kahramanının ismi Ali'dir. Bir olaydan dolayı dađ çıkmış, yakýþıklıđı, dađ çıkmış nedenin halk arasında dađ çıkmaya ve dolayısıyla erkeklide yapıyor biçimde olması yüzünden kısa sürede çevrede adına övgülü öyküler anlatılmaya neden almıştır. Ancak bir gün jandarmalar tarafından şüphelendirilir. Saklandığı ve bir nevi yatacak yer olarak kullandığı büyük bir zeytin ağacının üzerinde uyurken vurulur. Cesedi yere düþer, tütün tabakası ile bazı eþyaları ağacın üzerinde durmaktadır. Silah sesleri üzerine halkın olay yerine geldiğini gören jandarmalar bir olaya sebebiyet vermemek için hemen ayrılarak giderler. Köylüler geldiği zaman Ali'yi al kanlar içinde yerde, tabakasının da ağacın üzerinde bulurlar. Bunun üzerine bizlere kadar gelen meşhur " Zeytin Dallarý Zeybeđi " öyküsü de budur işte.

A KIZIM :

Oyun genç kızlarla erkeklerin birbirleriyle cilveleþmelerini ve kur yapmalarını anlatır. Erkek kız elinden kaçırmamak için bir bapkası ile evlenmemesi için çepitli vadler de bulunur. Oyun kız, erkek beraberce oynanır.

PORTAKAL ZEYBEĐÝ :

Bu yöre narenciye diyarı olduğundan, portakalların toplanıpında türküler söylenir ve oyunlar oynanır. Aldığı isim maddesel anlamda değil mecazi anlamdadır. Türkülerimizin genel olarak sözlerinde geçen meyve adları, sevgililerin; yanaklarına, dudaklarına, gözlerine, göðüslerine benzetildiği için bu zeybekte de sevgililerin göðsü portakala benzetilmiştir. Dolayısıyla ege'den Güney'e doğru yayılan zeybekler, Ege'deki kahramanlık ödesini Güney de aþk ödesiyle yumuşatmıştır.

ÇAYA VARDIM ZEYBEĐÝ :

Bu zeybek de diđer zeybekler gibi kıvrak, hareketli ve canlıdır. Yiđitlimedir oyuncuların bolca hünelerini gösterebilecekleri bir oyundur. Bir aþk üzerine dođmuştur. Erkeđin sevdalısýna yandıđý bir oyundur.

TEK ZEYBEK :

Kahramanlık, yiğitlik üzerine hünere gösterme oyunudur. Önceleri tek kiþi tarafından oynanmakta idi. Oyuncu istediği figürü özgürce yapmakta idi, þimdikine nazaran daha ađýr, edalı bir oyundu. Sonraları kalabalık erkek gruplar tarafından oynanmaya baþlandı ve öylece devam etti.

MANDÝLLÝ :

Sevgi, aþk gibi duyguların oyuna yansayan en güzel örneklerinden biri oldu söylenebilir. Asıl adı mendil kelimesinden türetilmiştir. Vaktiyle düğünlerde oynatılan hafif meþrep kadýnlara mendilli denilmiştir. Zaman içerisinde mendilli kelimesi deđiþip " Mandilli " olmuştur.

SÝLYFKE ZEYBEDÝ :

Bilinen bir öyküsü yoktur, yörede oynandıđý için bu isim verilmiştir. Çok hareketli, kıvrak ve çok figürlü bir oyundur.

KIBRIS ZEYBEDÝ :

Oyun Kıbrıs'a Türkmen aþiretlerinin gidip gelmesi dolayısıyla yaptıkları kahramanlıklarını anlatmaktadır.

AÞUK MAÞUK

AKBUĐDAYIM

ANAMUR YOLLARI

ASLAN MUSTAFA

AYRILIK GÜNEÞÝ

ESKÝ SÝLLE

HAFIZ MEKTEPTEN

HERYANI ELMAS

ÝNCE ÇAYIR

KEREM

KINA HAVASI

KIZLAR ZEYBEĐÝ

KULLAR OLAM

LEBLEBÝCÝ

SARI YAYLAM

SERENLER ZEYBEĐÝ

SÝLÝFKE ÇÝFTETELLÝSÝ

SÝLÝFKE KOĐMASI

YAKTIM MANGALIMI

KEKLÝK OLSAM